

УДК 330:336.221.3

Лесик Л. І.,

lilia.lesyk@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1324-9027,

Researcher ID: S-1808-2017,

к.е.н., доц., доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій Національного університету “Львівська політехніка”, м. Львів

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ЦИФРОВИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР

Анотація. У статті обґрунтовано потребу цифрової трансформації податкового адміністрування в європейський простір, що є важливим у контексті інтеграційних процесів України до світового співтовариства. Запорукою цього стали електронне декларування, електронні платежі, електронне спілкування, використання штучного інтелекту та інтерфейсів прикладного програмування, тому багато держав зараз дивляться в майбутнє і розпочинають ширшу цифрову трансформацію своїх податкових операцій. Проаналізовано міжнародні програми цифровізації податкового адміністрування, які функціонують у податковій сфері України, а саме: EU4PFM та Ukraine Facility. Відповідно, вони спрямовані посилити управління державними фінансами та цифровізацію центральних органів виконавчої влади в Україні, покращити надання державних послуг, створити більш сприятливе бізнес-середовище, підвищити стійкість країни у відповідь на нагальні потреби, що виникають унаслідок повномасштабної війни росії. Особливу увагу приділено співпраці України з Організацією економічного співробітництва та розвитку, яка надає нашій державі підтримку у проведенні реформ та впровадженні стандартів, що відповідають вимогам Європейського Союзу (ЄС). Проаналізовано звіт даної організації “Ініціативи щодо цифровізації та цифрової трансформації податкового адміністрування”, метою якого є допомогти податковим органам у розгляді потенційних внутрішніх реформ цифровізації та цифрової трансформації, а також визначити сфери, в яких майбутня двостороння або багатостороння співпраця між податковими органами може бути найбільш цінною. Зазначено, що відповідно до вимог ЄС нашою державою розроблено та затверджено план цифрового розвитку Державної податкової служби України до 2030 року, який спрямовано на застосування комплексного підходу до розвитку ІТ-ресурсів, автоматизації бізнес-процесів, підвищення рівня сервісів платникам податків. Розглянуто реформу Е-аудиту як визначального інструменту у процесі модернізації податкового контролю і важливого завдання для податкової системи України. Наведено основні напрями впровадження Е-аудиту в Україні, механізм якого базується на інформації, отриманій від платників податків у вигляді стандартного аудиторського файлу SAF-T UA. Запропоновано шляхи для платників податків та податкових органів, що передбачаються для запровадження Е-аудиту, який сприятиме підвищенню результативності контролюючих перевіряючих заходів, мінімізації впливу людського чинника та зміцненню прозорості податкового контролю, що особливо важливо в контексті євроінтеграційних прагнень нашої держави. Подальших досліджень заслуговує вивчення шляхів ефективної інтеграції українського податкового адміністрування в цифровий європейський простір.

Ключові слова: податкове адміністрування, цифровізація, Е-аудит, операційна модель, цифровий європейський простір.

Lesyk L. I.,

lilia.lesyk@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1324-9027,

Researcher ID: S-1808-2017,

Ph.D, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Business Economics and Investment, “Lviv Polytechnic” National University, Lviv

INTEGRATION OF UKRAINIAN TAX ADMINISTRATION INTO THE DIGITAL EUROPEAN SPACE

Abstract. The article substantiates the need for digital transformation of tax administration in the European space, which is important in the context of Ukraine's integration processes into the world community. The key to this has been electronic declaration, electronic payments, electronic communication, the use of artificial intelligence and application programming interfaces, so many countries are now looking to the future and starting a broader digital transformation of their tax operations. The international programs for the digitalization of tax administration operating in the tax sphere of Ukraine, namely EU4PFM and Ukraine Facility, were analyzed. Accordingly, they are aimed at strengthening public finance management and digitalization of central executive bodies in Ukraine, improving the provision of public services, creating a more favorable business environment, and increasing the country's resilience in response to urgent needs arising from Russia's full-scale war against Ukraine. Particular attention was paid to Ukraine's

cooperation with the Organization for Economic Cooperation and Development, which provides our country with support in carrying out reforms and implementing standards that meet the requirements of the European Union (EU). The report of this organization "Initiatives on Digitalization and Digital Transformation of Tax Administration" was analyzed, the purpose of which is to assist tax authorities in considering potential domestic reforms of digitalization and digital transformation, as well as to identify areas in which future bilateral or multilateral cooperation between tax authorities may be most valuable. It was noted that in accordance with EU requirements, Ukraine has developed and approved a plan for the digital development of the State Tax Service of Ukraine until 2030, which is aimed at applying an integrated approach to the development of IT resources, automation of business processes, and improving the level of services to taxpayers. The reform of E-audit was considered as a key tool in the process of modernization of tax control and an important task for the tax system of Ukraine. The main directions of implementing E-audit in Ukraine are presented, the mechanism of which is based on information received from taxpayers in the form of a standard audit file SAF-T UA. Ways for taxpayers and tax authorities are proposed to implement E-audit, which will help increase the effectiveness of control and inspection measures, minimize the impact of the human factor, and strengthen the transparency of tax control, which is especially important in the context of our country's European integration aspirations. Further research is needed to study ways to effectively integrate Ukrainian tax administration into the digital European space.

Key words: tax administration, digitalization, E-audit, operating model, digital European space

JEL Classification: D81, M13, M41

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2025-83-33>

Постановка проблеми. За останнє десятиліття у багатьох країнах відбулися значні зміни в операційних моделях їх податкових адміністрацій. Зазначені зміни часто зумовлені зовнішніми факторами, серед яких – цифровізація економіки в цілому, технологічний прогрес, також соціальні потрясіння на кшталт пандемії COVID-19 чи військових дій. Мейнстрімом таких змін стали електронне декларування, електронні платежі, електронне спілкування, використання штучного інтелекту та інтерфейсів прикладного програмування, тому багато держав зараз дивляться в майбутнє і розпочинають ширшу цифрову трансформацію своїх податкових операцій. Відомо, що роль податкових адміністрацій полягає у зборі доходів, які допомагають оплачувати державні витрати урядів. Для підтримки довіри громадськості податкові системи повинні вважатися справедливими, ефективними та результативними, і саме в цій сфері міжнародна співпраця між адміністраціями відіграє важливу роль [1]. У світовому контексті багато податкових адміністрацій уже розпочали шлях цифрової трансформації, що відображено запровадженням нових цифрових ініціатив та інновацій для підтримки дотримання податкового законодавства. Такий підхід став прикладом для наслідування у багатьох державах з метою зробити податковий досвід більш безперебійним для громадян та бізнесу [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє виділити ключові аспекти та особливості інтеграції українського податкового адміністрування в цифровий європейський простір. Серед дослідників цього напрямку варто зазначити Костенко Ю. О. [3], Пантелєєву Н. [14], Vuković M. [15], Марченко Л. [16], Мороз С. [20], Курілова Є. [21] та інших. Так, сучасний розвиток податкової сфери є неможливим без запровадження новітніх, інноваційних технологій та створення цифрових систем

щодо збору, аналізу та використання даних. У податковій сфері України функціонують окремі міжнародні програми з управління державними фінансами (УДФ) на основі цифровізації податкового адміністрування, серед яких варто виділити **EU4PFM** та **Ukraine Facility** [3].

Постановка завдання. Метою даного дослідження було проаналізувати сучасний стан цифровізації податкового адміністрування України як важливої складової інтеграції нашої держави в європейський простір.

Виклад основного матеріалу дослідження. Програма Європейського Союзу (ЄС) **EU4PFM** спрямована посилити управління державними фінансами в Україні, що в результаті покращить надання державних послуг, створить більш сприятливе бізнес-середовище та підвищить стійкість країни у відповідь на нагальні потреби, які виникають унаслідок повномасштабної війни росії проти України [4].

Проект **EU4PFM** працює в нашій державі з 2019 року і надає експертну і технічну допомогу Міністерству фінансів України з метою сприяння наближенню системи УДФ до європейських стандартів як важливої складової інтеграції в ЄС. Тому Державна податкова служба (ДПС) України продовжує спільну роботу з **EU4PFM** над створенням сучасних ІТ-рішень для підвищення ефективності податкового адміністрування. Основні напрямки вдосконалення податкової системи України в контексті програми **EU4PFM** [5] наведені на рис. 1.

В умовах війни росії 28.02.2024 року Рада Європейського Союзу схвалила започаткування Інструменту **Ukraine Facility** загальним обсягом 50 млрд євро, з яких 17 млрд євро грантів і 33 млрд євро позик, що будуть надаватися Україні протягом 2024-2027 років [6]. За тим, як Україна використовує ці кошти від ЄС, слідкуватиме окрема Ревізійна рада.

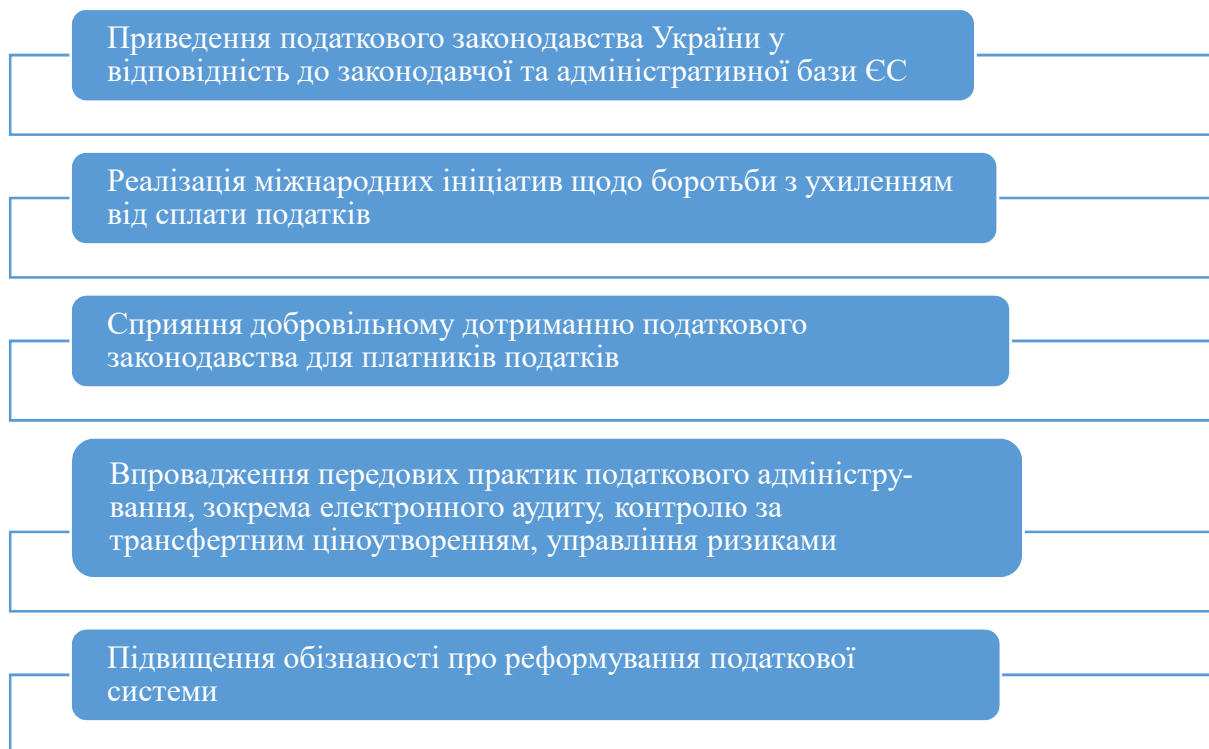

Рис. 1. Основні напрямки вдосконалення податкової системи України

15.04.2024 року Європейська комісія схвалила запропонований урядом України План Ukraine Facility, в якому наша держава взяла на себе зобов'язання перед ЄС щодо виконання низки реформ, за що буде отримувати кредити та гранти [7]. Загалом План Ukraine Facility охоплює 15 сфер та визначає 69 реформ і 10 інвестицій, розбитих на 146 якісних і кількісних показників (індикаторів). Цифрова трансформація є однією зі 15 сфер Плану Ukraine Facility і передбачає посилення цифровізації центральних органів виконавчої влади, у т. ч. цифровізацію діяльності Державної податкової служби України та Державної митної служби України. На виконання цього завдання наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2024 року № 660 [8] було затверджено відповідний План цифрового розвитку ДПС України до 2030 року. Зазначимо, що участь у його підготовці брали міжнародні експерти EU4PFM із питань ІТ.

План цифрового розвитку Державної податкової служби України спрямовано на застосування комплексного підходу до розвитку ІТ-ресурсів, автоматизації бізнес-процесів, підвищення рівня сервісів платникам податків, розвитку ІТ-інфраструктури ДПС. Він визначає комплекс завдань, проєктів, напрямів цифрової трансформації всіх компонентів податкової сфери на основі єдиних підходів, стандартів і технологій. Метою виконання Плану є дотримання місії і досягнення стратегічних цілей ДПС шляхом побудови сучасної та ефективної системи управління ІТ. Це дозволить забезпечити підтримку і цифровий розвиток податкової системи як частини управління державними фінансами в контексті виконання Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації систем управління державними фінансами та вимог ЄС (рис. 2).

Рис. 2. Переваги автоматизації процесів податкового адміністрування

На теперішній час у межах різних програм та ініціатив Україна активно співпрацює з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), хоча не є її членом. ОЕСР надає нашій державі підтримку у проведенні реформ та впровадженні стандартів, що відповідають вимогам організації. ОЕСР – це форум і центр знань для збору даних, аналізу та передового досвіду в державній політиці. Організація співпрацює з понад 100 країнами світу, щоб побудувати сильніші, справедливі та чисті суспільства, допомагаючи формувати кращу політику для кращого життя. ОЕСР – це товариство “багатих” країн, які поділяють спільні ідеї. Країни-члени ОЕСР виробляють 2/3 світових матеріальних цінностей та послуг.

У 2002 році був створений Форум ОЕСР з питань податкового адміністрування (FTA), який об'єднує податкових комісарів та посадових осіб податкових адміністрацій із понад 50 країн ОЕСР та країн, що не входять до ОЕСР. FTA – це форум,

за допомогою якого податкові адміністратори обмінюються знаннями, проводять дослідження та розробляють нові ідеї для покращення податкового адміністрування в усьому світі [9].

17.06.2025 року ОЕСР опублікувала звіт під назвою “Ініціативи щодо цифровізації та цифрової трансформації податкового адміністрування”, в якому узагальнено дані з Інвентаризації ініціатив щодо податкових технологій (ІТТІ), зібраних під час глобального опитування щодо цифровізації 2024 року для 54 членів Форуму ОЕСР з питань податкового адміністрування [10]. Звіт має на меті допомогти податковим органам у розгляді потенційних внутрішніх реформ цифровізації та цифрової трансформації, а також визначити сфери, в яких майбутня двостороння або багатостороння співпраця між податковими органами може бути найбільш цінною. Однією з найважливіших подій, визначених у звіті “Ініціативи щодо цифровізації та цифрової трансформації податкового

адміністрування”, є швидкий розвиток штучного інтелекту (ШІ) та його зростаюче використання податковими органами в низці галузей. Проте зазначається, що “хоча ШІ, безсумнівно, пропонує багато можливостей, його впровадження податковими адміністраціями має здійснюватися за умови належного управління для забезпечення об’єктивності, конфіденційності даних та довіри” [11].

У звіті дані ІТТІ розглядаються в контексті шести основних “будівельних блоків”, визначених у попередньому звіті 2020 року “Податкове адміністрування 3.0: Цифрова трансформація податкового адміністрування” [12]. Ці “будівельні блоки” включають цифрову ідентифікацію, точки контакту з платниками податків, управління даними та стандарти, управління та застосування податкових правил, нові набори навичок та структури управління. Важливими в контексті практичної імплементації звіту “Податкове адміністрування 3.0” є наступні орієнтири:

- податкове адміністрування стане орієнтованим на платників податків, із акцентом на те, як зробити оподаткування більш безперебійним та нескладним процесом;
- процеси оподаткування все частіше будуть здійснюватися в електронних кабінетах платників податків, що будуть використовуватися для здійснення транзакцій, ведення бізнесу, здійснення або отримання платежів, спілкування тощо;
- майбутнє податкове адміністрування матиме принципово іншу операційну модель.

Рушійною силою цього бачення є те, що поточна модель податкового адміністрування, яка значною мірою залежить від платників податків у вилученні, зіставленні, перевірці та звітності щодо податкових даних, досягає своїх меж щодо того, наскільки ще вона може зменшити податкові розриви та тягар. Крім того, переваги, досягнуті в результаті цифровізації поточної моделі, почнуть зникати. Оскільки економіка в цілому дедалі більше трансформується та інтегрується, а також змінюються моделі бізнесу та зайнятості, поточна модель податкового адміністрування ставатиме з часом більшим джерелом тертя, неефективності та економічних витрат [12,13].

Зрозуміло, що фундаментальна зміна операційної моделі для податкової адміністрації, яка є потужною та складною організацією, не може відбутися швидко. Існує достатньо складних взаємозалежностей та ризиків, серед яких – ризики для потоку доходів, для адміністрування та витрат платників податків, а також для безпеки та гарантії даних. У цьому випадку реальною є лише поступова зміна, яка в ідеалі управляється стратегічним чином. Такий підхід необхідний для забезпечення плавного та узгодженого проведення зміни

операційної моделі, щоб усі зацікавлені сторони були узгоджені щодо кінцевих цілей, а також часу та пріоритету поступових кроків.

У теперішній час багато податкових адміністрацій країн Європейського Союзу вже пройшли певні рівні цифрових трансформацій, що важливо у контексті використання та впровадження їх досвіду у податкову систему України. Виділяють шість рівнів переходу податкових адміністрацій європейських країн до цифрових технологій, де виокремлюються такі, що базуються на електронному файловому обміні, електронному обліку, електронних транзакціях, електронному аудиті, електронній оцінці та електронному уряді [14-16]. Враховуючи означені трансформаційні тренди, вже зараз можна визначити якісний рівень цифрової зрілості податкового адміністрування (рис. 3), де прослідковується зміна парадигми і перехід до Е-транзакцій і Е-аудиту після проходження першого і другого рівнів (Е-файл і Е-облік), а трансформація – з переходом до п’ятого і шостого рівнів (Е-оцінка і Е-уряд).

У теперішній час Україна знаходиться на шляху впровадження електронного аудиту (Е-аудиту), механізм якого базується на інформації, отриманій від платників податків у вигляді стандартного аудиторського файлу (SAF-T), розробленого ОЕСР. Цей файл призначений для здійснення заходів податкового контролю із застосуванням спеціалізованого програмного забезпечення. Автоматизована обробка отриманого аудиторського файлу надасть можливості для швидкого виявлення найбільш ризикових як суб’єктів (платників податків), так і об’єктів (транзакцій) для податкових перевірок. Результати такої обробки можуть бути використані для оперативного виправлення виявлених розбіжностей платниками податків або під час відбору платників податків для проведення податкової перевірки.

Основними напрямками впровадження Е-аудиту в Україні є наступні: обов’язкове ведення бухгалтерського обліку в електронній формі всіма платниками податків; дотримання встановлених технічних вимог та специфікацій до складання та подання стандартного аудиторського файлу, строків, процедур його обробки, використання результатів такої обробки; розробка технічної специфікації та опису технічних вимог до стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA) та алгоритму його контролю; розробка методики здійснення Е-аудиту як форми податкового контролю тощо [3]. Відповідно до цього Міністерством фінансів України розроблено Концепцію впровадження Е-аудиту для платників податків [17]. Її метою є перехід до якісно нового рівня здійснення контрольно-перевірочної роботи. Планований порядок здійснення Е-аудиту згідно з цією Концепцією представлено на рис. 4.

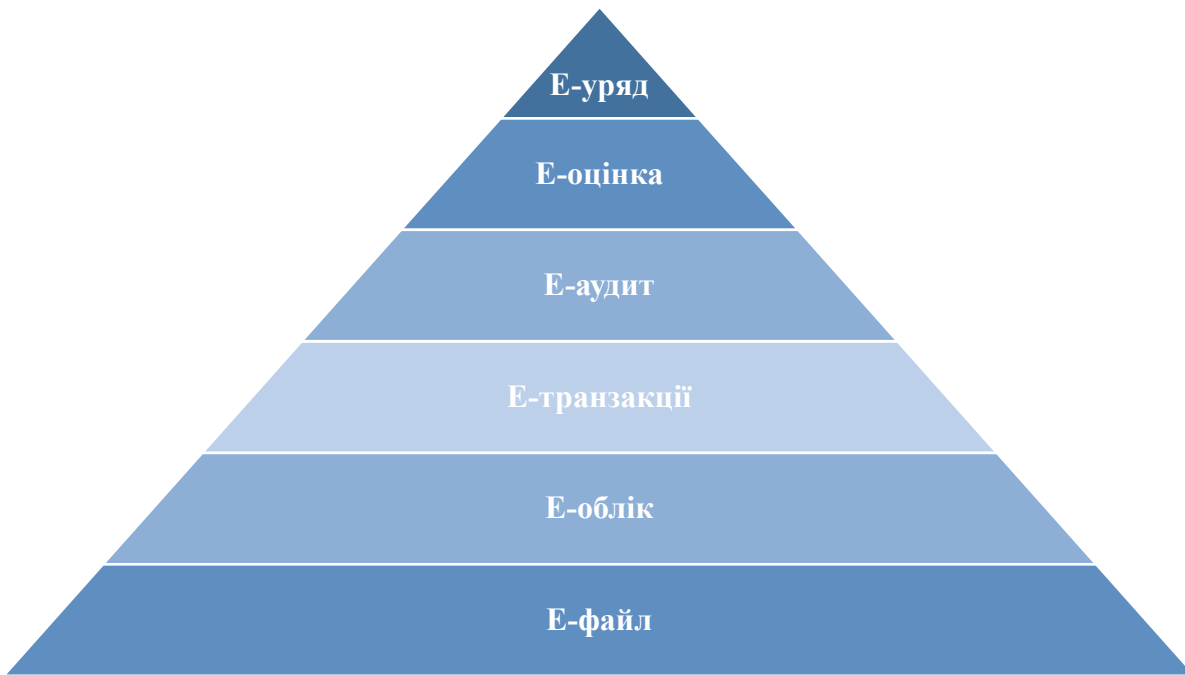

Рис. 3. Рівні цифрових трансформацій податкових адміністрацій європейських країн

Рис. 4. Порядок здійснення Е-аудиту відповідно до Концепції впровадження електронного аудиту для платників податків

Також впровадження електронного аудиту здійснюється в межах Національної стратегії доходів до 2030 року (далі – НСД). Основні положення НСД узгоджені з Міжнародним валютним фондом та враховують міжнародну практику оподаткування, євроінтеграційні процеси, рекомендації Світового банку. На сьогодні в Україні прийнято зміни до законодавчих та нормативно-правових актів, якими досягнуто всіх необхідних передумов для впровадження процедури Е-аудиту, а саме: визначено форму, структуру та порядок надання електронних документів SAF-T UA до контролюючих органів, розроблено методики проведення

перевірок, удосконалено електронний кабінет для забезпечення зручності роботи з великими обсягами даних. На веб-порталі ДПС створено банер SAF-T UA, в якому структуровано інформацію щодо стандартного аудиторського файлу.

Для платників податків передбачається:

- сприяння достовірності ведення бухгалтерського та податкового обліку;
- надання можливості виправлення виявлених помилок при поданні SAF-T UA файлу (система відображає ймовірні помилки платника);
- підвищення рівня добровільного дотримання платниками податкового законодавства;

- забезпечення прогнозованості щодо відбору платника до документальної перевірки.

Для податкових органів запровадження Е-аудиту передбачає:

- введення автоматизації податкових ризиків та поглиблене впровадження ризико-орієнтованого підходу, що підвищить якість відбору платників до документальних перевірок та їх результатів;
- прискорення та спрощення процедури аналізу даних бухгалтерського та податкового обліку платників;
- стандартизацію процесів податкових перевірок;
- зменшення впливу людського фактора під час процедур податкового контролю.

На сьогодні SAF-T UA в Україні впроваджується поступово – на даному етапі вимога до формування та подання стандартного аудиторського файлу розповсюджується лише на великих платників податків. Впровадження Е-аудиту реалізується за підтримки проєкту EU Public Finance Management Support Programme for Ukraine (EU4PFM) [18].

Е-аудит є визначальним інструментом у процесі модернізації податкового контролю, адже його впровадження сприятиме підвищенню результативності контролюючих перевіряючих заходів, мінімізації впливу людського чинника та зміцненню прозорості податкового контролю, що особливо важливо в контексті євроінтеграційних прагнень України.

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Україна поступово адаптує свою податкову систему до міжнародних стандартів, відкриваючи нові можливості для співпраці на глобальних ринках, що дозволить залучити більше інвестицій і зміцнить економічну стабільність.

Для ефективної інтеграції українського податкового адміністрування в цифровий європейський простір необхідно забезпечити доступні формати, багатомовну підтримку та варіанти офлайн-послуг, які можуть подолати прогалини в комунікації та доступі, щоб усі громадяни, включаючи людей з інвалідністю або тих, хто не має доступу до Інтернету, могли користуватися цими послугами. Однією з основних проблем для реалізації цієї мети є недостатня комунікація між податковою службою та платниками податків. Відсутність прозорої інформації та складність податкового законодавства створюють бар'єри для розуміння обов'язків та прав.

Шляхами вирішення в подальшому можуть бути:

- автоматизація процесів: модернізація систем адміністрування податків, в тому числі – перехід до електронного аудиту з метою зменшення людського чинника, який впливає на прояв корупції під час проведення податкових перевірок;

- тренінги для платників податків: допомога в поданні звітності та уникненні типових помилок;

- посилення кадрового потенціалу: забезпечення стабільності кадрів та їхньої професійної підготовки;

- залучення людей нового способу мислення для вдосконалення податкового адміністрування.

У той же час Україна не бажає істотно вкладати власних коштів у процеси своєї цифрової трансформації, що в подальшому може призвести до значної кількості складнощів, починаючи з надмірної залежності від міжнародної технічної допомоги та неможливості чітко планувати свої витрати, а отже і дії, на цифровізацію ДПС на роки вперед [21].

Таким чином, надання правильних послуг, що задовольняють платників податків та інших зацікавлених сторін, підвищить рівень участі, довіри платників податків та впевненість у податковій системі в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Tax Administration 2024: Comparative Information on OECD and other Advanced and Emerging Economies. Paris : OECD Publishing, 2024. <https://doi.org/10.1787/2d5fba9c-en>.
2. Oliver Petzold, Fiona May, Peter Green. Welcome to the tech-enabled tax administration of the future! Blog. *OECD*. 17 June 2025. URL: <https://www.oecd.org/en/blogs/2025/06/welcome-to-the-tech-enabled-tax-administration-of-the-future.html>.
3. Костенко Ю. О. Цифровізація в податковій сфері. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. №2. С. 176-181. <https://doi.org/10.32850/sulj.2024.2.30>.
4. Програма ЄС із підтримки управління державними фінансами в Україні. URL: <https://eu4pfm.com.ua/>.
5. Програма ЄС із підтримки управління державними фінансами в Україні. Податки. URL: <https://eu4pfm.com.ua/dosiahnuti-rezultaty/podatky/>.
6. EU long-term budget for 2021-2027: Council concludes the mid-term revision. Council of the EU. Press release. *European Council*. 28 February 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/02/28/eu-long-term-budget-for-2021-2027-council-concludes-the-mid-term-revision/>.
7. Ukraine Facility. Програма фінансової підтримки України від Європейського Союзу. 2024-2027. *Ukraine Facility*. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/>.
8. Наказ Міністерства фінансів України Про реалізацію рішення Комітету з управління інформаційними технологіями у системі управління державними фінансами від 24.12.2024 року № 660. *LIGA360*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF24106>.
9. OECD Forum on Tax Administration. Network. *OECD*. URL:

<https://www.oecd.org/en/networks/oecd-forum-on-tax-administration.html>.

10. Tax Administration Digitalisation and Digital Transformation Initiatives. Report. *OECD*. 17 June 2025. <https://doi.org/10.1787/c076d776-en>.

11. Report released on digitalization of tax administration. *Deloitte tax@hand*. 18 June 2025. URL: <https://www.taxathand.com/article/38997/OECD/2025/Report-released-on-digitalization-of-tax-administration>.

12. Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration. OECD Report. December 2020. URL: https://www.oecd.org/en/publications/tax-administration-3-0-the-digital-transformation-of-tax-administration_ca274cc5-en.html.

13. Tax Administration 3.0: From Vision to Strategy. OECD. Paris. 2025. URL: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/tax-administration/tax-administration-3-0-from-vision-to-strategy.pdf>.

14. Пантелєєва Н. Цифрова трансформація податкового адміністрування. *Траєкторія науки*. 2022. Т. 8, №1. С. 3035-3051. <http://dx.doi.org/10.22178/pos.78-9>.

15. Vuković M. Towards the digitization of tax administration. CEF (Slovenia). 2022. URL: https://www.cef-see.org/files/Digitization_Tax_Administration.pdf.

16. Марченко Л. Діджиталізація системи податкового адміністрування в Україні з урахуванням досвіду розвинених країн світу. *Економічний аналіз*. 2022. Т. 32. № 4. С. 127-134. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.127>.

17. Концепція впровадження е-аудиту для платників податків. Міністерство фінансів України. 2020. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%96%CC%88%D0%B5%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%83_30_11_2020.pdf.

18. Е-аудит: Концепція від Мінфіну. *Medoc*. 02.12.2020. URL: <https://medoc.ua/blog/e-audit-koncepcija-vid-minfinu>.

19. Щодо запровадження електронного аудиту ("е-аудит"). Електронний кабінет. Державна податкова адміністрація. 07.01.2025. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/news/2B1F9FBC3A4609AAE0630A214220F40C>.

20. Мороз С. Тенденції в оподаткуванні в 2025 році. *Pravo UA*. 14.02.2025. URL: <https://pravo.ua/tendentsii-v-opodatkuванні-v-2025-rotsi/>.

21. Курілов Є. Що передбачає план цифрового розвитку Державної податкової служби України. *Pravo UA*. 14.01.2025. URL: <https://pravo.ua/shcho-peredbachaie-plan-tsyfrovoho-rozvytku-derzhavnoi-podatkovoi-sluzhby-ukrainy/>.

REFERENCES

1. Tax Administration 2024: Comparative Information on OECD and other Advanced and Emerging Economies. Paris : OECD Publishing, 2024. <https://doi.org/10.1787/2d5fba9c-en>.

2. Oliver Petzold, Fiona May and Peter Green. Welcome to the tech-enabled tax administration of the future! Blog. *OECD*. 17 June 2025, available at: <https://www.oecd.org/en/blogs/2025/06/welcome-to-the-tech-enabled-tax-administration-of-the-future.html>.

3. Kostenko, Yu. O. (2024), Tsyfrovizatsiia v podatkovii sferi, *Pivdenoukrajinskyi pravnychi chasopys*, №2, s. 176-181. <https://doi.org/10.32850/sulj.2024.2.30>.

4. Prohrama YeS iz pidtrymky upravlinnia derzhavnymy finansamy v Ukraini, available at: <https://eu4pfm.com.ua/>.

5. Prohrama YeS iz pidtrymky upravlinnia derzhavnymy finansamy v Ukraini. Podatky, available at: <https://eu4pfm.com.ua/dosiahnuti-rezultaty/podatky/>.

6. EU long-term budget for 2021-2027: Council concludes the mid-term revision. Council of the EU. Press release. *European Council*. 28 February 2024, available at: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/02/28/eu-long-term-budget-for-2021-2027-council-concludes-the-mid-term-revision/>.

7. Ukraine Facility. Prohrama finansovoi pidtrymky Ukrainy vid Yevropeiskoho Soiuzu. 2024-2027. *Ukraine Facility*, available at: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/>.

8. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy Pro realizatsiiu rishennia Komitetu z upravlinnia informatsiinymy tekhnolohiiamy u systemi upravlinnia derzhavnymy finansamy vid 24.12.2024 roku № 660. *LIGA360*, available at: <https://ips.ligazakon.net/document/MF24106>.

9. OECD Forum on Tax Administration. Network. *OECD*, available at: <https://www.oecd.org/en/networks/oecd-forum-on-tax-administration.html>.

10. Tax Administration Digitalisation and Digital Transformation Initiatives. Report. *OECD*. 17 June 2025. <https://doi.org/10.1787/c076d776-en>.

11. Report released on digitalization of tax administration. *Deloitte tax@hand*. 18 June 2025, available at: <https://www.taxathand.com/article/38997/OECD/2025/Report-released-on-digitalization-of-tax-administration>.

12. Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration. OECD Report. December 2020, available at: https://www.oecd.org/en/publications/tax-administration-3-0-the-digital-transformation-of-tax-administration_ca274cc5-en.html.

13. Tax Administration 3.0: From Vision to Strategy. OECD. Paris. 2025, available at: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/tax-administration/tax-administration-3-0-from-vision-to-strategy.pdf>.

14. Panteleieva N. (2022), Tsyfrova transformatsiia podatkovoho administruvannia,

Trajektoriia nauky, t. 8, №1, s. 3035-3051. <http://dx.doi.org/10.22178/pos.78-9>.

15. Vuković M. Towards the digitization of tax administration. CEF (Slovenia). 2022, available at: https://www.cef-see.org/files/Digitization_Tax_Administration.pdf.

16. Marchenko L. (2022), Didzhitalizatsiia systemy podatkovoho administruvannia v Ukraini z urakhuvanniam dosvidu rozvynenykh krain svitu, *Ekonomichnyi analiz*, t. 32, № 4, s. 127-134. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.127>.

17. Kontseptsiiia vprovadzhennia e-audytu dlia platnykiv podatkov. Ministerstvo finansiv Ukrainy. 2020, available at: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%96%CC%88_%D0%B5_%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%83_30_11_2020.pdf.

18. E-audit: Kontseptsiiia vid Minfinu. *Medoc*. 02.12.2020, available at: <https://medoc.ua/blog/e-audit-koncepcija-vid-minfinu>.

19. Shchodo zaprovadzhennia elektronnoho audytu («e-audit»). Elektronnyi kabinet. Derzhavna podatкова administratsiia. 07.01.2025, available at: <https://cabinet.tax.gov.ua/news/2B1F9FBC3A4609AAE0630A214220F40C>.

20. Moroz S. Tendentsii v opodatkuvanni v 2025 rotsi. *Pravo UA*. 14.02.2025, available at: <https://pravo.ua/tendentsii-v-opodatkuvanni-v-2025-rotsi/>.

21. Kurilov Ye. Shcho peredbachaie plan tsyfrovoho rozvytku Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy. *Pravo UA*. 14.01.2025, available at: <https://pravo.ua/shcho-peredbachaie-plan-tsyfrovoho-rozvytku-derzhavnoi-podatkovoi-sluzhby-ukrainy/>.

Стаття надійшла до редакції 25 серпня 2025 року